

El artículo

La parla del Delta

En llegir el primer llibre català que va caure a les meves mans vaig adonar-me de la diferència abismal que hi havia entre la parla popular i el català normatiu

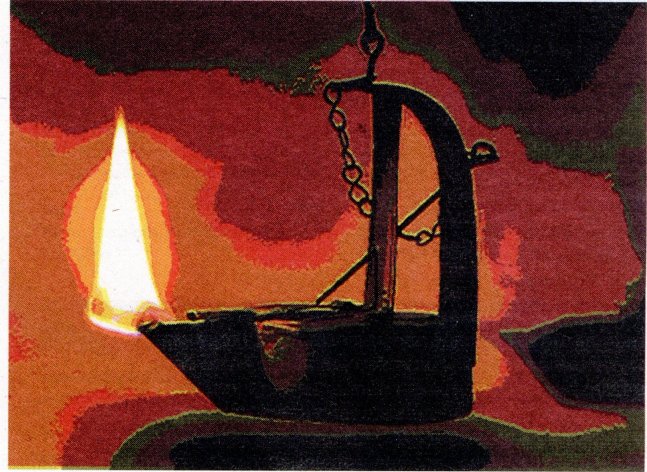
Amb l'actual preu de la llum elèctrica, em sembla que hauré d'acabar els meus dies emprant altra vegada un llum de ganxo perquè en la meva ancianitat ja no podré pagar la llum elèctrica

CÈSAR PASTOR
Escriptor i Fill Adoptiu de Tarragona

El meu desfici per aprendre a parlar català va començar el mateix dia en què procedent de Castella i Lleó vaig aterrar per primer cop a Catalunya i vaig fer cap al delta de l'Ebre, on es parlava un català perifèric més proper al valencià que al català pròpiament dit. Era una llengua popular que vaig dominar-la de seguida i vaig estimar-la com estimava la meua llengua nadiua. Però en llegir el primer llibre català que va caure a les meves mans vaig adonar-me de la diferència abismal que hi havia entre la parla popular i el català normatiu, fins al punt que havent assistit a un teatre de poble per veure *El místic*, de Santiago Rusiñol, no vaig assabentar-me'n de res. Se'm feia difícil d'entendre que, la llengua que es parlava a l'escenari fos la mateixa llengua del públic espectador.

Però no era aquest el tema que volia tractar avui, sinó la manera com vaig aprendre a escriure en català. Unes línies més amunt he dit que vaig fer cap al delta de l'Ebre. Tenia dotze anys i allí vaig ésser acollit per una família benestant camperola resident a Sant Carles de la Ràpita. Tenien grans finques, tant a la garriga com al regadiu i a l'arrossar. Eren un matrimoni ja gran amb quatre fills tots els quals treballaven tot l'any a les finques fami-

liars i encara havien de llogar colles de camàlics per a les feines de plantar, birbar, segar i batre i per recollir les garrofes i les olives a les finques de muntanya.

A la Ribera, és a dir, a les finques de l'arrossar, tenien una gran masia on fèiem vida tota la colla durant els treballs de llaurada previs a la plantació de l'arròs. Era un treball duríssim quan encara les grans màquines llauradores, segadores i batedores no es coneixien al Delta i tota la feina es feia a mà, amb l'ajut dels cavalls i les mules. A la masia no hi havia llum elèctrica sinó que ens enllumenàvem amb llums de carbó i llums de ganxo.

Doncs bé, allí a la masia, quan a les nits tots havien anat a dormir, jo em quedava estudiant català a la claror d'un llum de ganxo fins que em vencia la son i me n'anava a dormir a la pallissa. Beneït llum de ganxo! Mai no l'he oblidat ni l'oblidaré. I la situació actual amb el preu de la llum elèctrica, em sembla que hauré d'acabar els meus dies emprant altra vegada un llum de ganxo perquè en la meua ancianitat ja no podré pagar la llum elèctrica, que a partir d'ara es convertirà en un article de luxe només assequible als potentats posseïdors de grans fortunes i iots d'esbarjo ancorats als ports mediterranis com el de Tarragona.